

W celu realizacji określonego celu głównego przyjęto następujące cele szczegółowe:

1. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Lubraniec,
2. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
3. Zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

3.2.8. Osoby starsze

Starość i starzenie się – to pojęcia, które nie zostały jeszcze jednoznacznie zdefiniowane, zarówno przez nauki biologiczne jak i społeczne. Pierwsze z tych pojęć traktowane jest jako zjawisko, faza życiowa, drugie natomiast jest procesem.

Za podstawowe cechy starości uważa się: znaczny spadek zdolności adaptacyjnych człowieka w wymiarze biologicznym, psychospołecznym, postępujące ograniczenie ruchowe i samodzielności życiowej, stopniowe nasilenie się zależności od otoczenia.

Najważniejszymi problemami osób starszych są: samotność, choroba, inwalidztwo, życie w ubóstwie i poczucie nieprzydatności. Wszechobecny „kult młodości” prowadzi do marginalizacji osób starszych jako zbiorowości i stopniowego eliminowania ich z aktywnego życia zawodowego i społecznego.

Według danych epidemiologicznych, ok. 95% Polaków starzeje się w sposób нефизjologiczny, wraz z wiekiem pojawia się niedość, niedowidzenie, głuchota, otępienie, niesprawność ruchowa.

Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) za początek starości uznaje 60 rok życia. Wyróżnia trzy zasadnicze etapy starości:

- 60 – 75 r. ż. – wiek podeszły (tzw. wczesna starość);
- 75 – 90 r. ż. – wiek starczy (tzw. późna starość);
- 90 r. ż. i powyżej – wiek sędziwy (tzw. długowieczność).

Z danych GUS wynika, że w roku 2014 na terenie Gminy mieszkały 2 262 osoby starsze, z czego większość – około 58,40% stanowiły kobiety.

Tabela 21. Osoby starsze na terenie Gminy Lubraniec na koniec 2014 r.

Grupa wiekowa	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
60 - 64 lata	658	313	345
65 - 69 lat	513	241	272
70 - 74 lata	304	121	183
75 - 79 lat	330	128	202
80 - 84 lata	245	87	158
Powyżej 85	212	51	161

Grupa wiekowa	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Razem	2 262	941	1 321

Źródło: Dane GUS

Zmiany społeczne, które zaszły w ostatnich latach: osłabienie więzi rodzinnych i brak zainteresowania rodziny losami osób starszych oraz osłabienie więzi sąsiedzkich – większość ludzi nie zna swoich sąsiadów lub nie utrzymuje z nimi bliższych kontaktów, prowadzą do wykluczenia i wzrostu zjawiska osamotnienia osób starszych. Seniorzy w Gminie mogą korzystać z zajęć integracyjnych i aktywizacyjnych jednak mimo to część z nich boryka się z problemem samotności.

3.3. Wyniki badania ankietowego

W ramach opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Lubraniec na lata 2016-2026 przeprowadzono wśród mieszkańców ankietację w celu zdiagnozowania problemów społecznych.

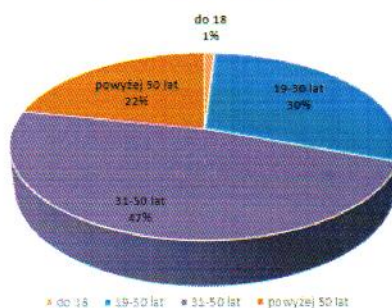
Ankieta składała się z 12 pytań zamkniętych oraz jednego pytania otwartego, dotyczących sfery społecznej, w których poproszono ankietowanych o wyrażenie opinii na temat sytuacji społecznej mieszkańców Gminy. Pytania dotyczyły następujących obszarów: ubóstwa, niepełnosprawności, dostępu do służby zdrowia, osób starszych, uzależnień oraz bezpieczeństwa.

Udział w ankiecie wzięło 101 osób. Charakterystykę osób ankietowanych przedstawiono poniżej, natomiast wyniki ankiety dotyczące pytań otwartych i zamkniętych stanowią Załącznik 1 do niniejszej Strategii.

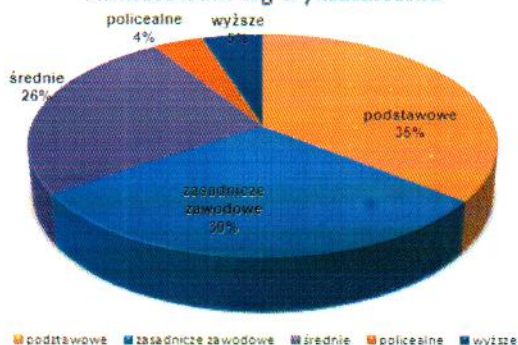
Ankietowani według płci

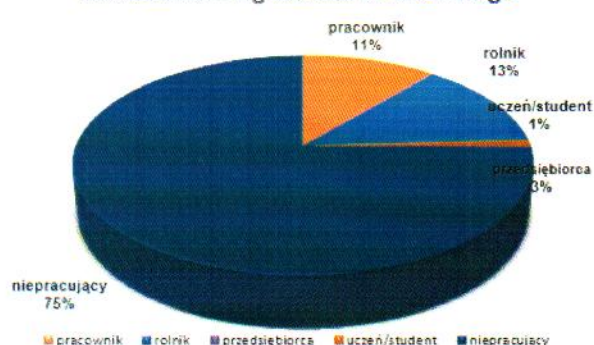
Ankietowani wg wieku

Ankietowani wg wykształcenia

Ankietowani wg statusu zawodowego

3.4. Analiza SWOT

Analiza SWOT jest jedną z najprostszych i najczęściej stosowanych technik analitycznych. Skrót SWOT pochodzi od czterech angielskich słów: Strengths (silne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse), Threats (zagrożenia).

Powyższe pojęcia należy rozumieć następująco:

- **SZANSE** - to zewnętrzne zjawiska i tendencje występujące w otoczeniu, które odpowiednio wykorzystane będą impulsem rozwoju oraz osłabią występujące negatywne zjawiska.
- **ZAGROŻENIA** - to wszystkie zewnętrzne zjawiska postrzegane jako bariery dla rozwoju gminy, utrudnienia, dodatkowe koszty działania. Istnienie zagrożeń musi być brane pod uwagę przy planowaniu podejmowanych działań.
- **MOCNE STRONY** - to walory wynikające z uwarunkowań wewnętrznych gminy, które w pozytywny sposób wyróżniają ją spośród innych. Mocne strony mogą być zarówno obiektywnie dane przez naturę (np. liczba osób w wieku produkcyjnym) jak i być zasługą lokalnej społeczności (np. wysoki poziom mobilności i przedsiębiorczości).
- **SŁABE STRONY** - to konsekwencja ograniczeń zasobów i niedostatecznego ukształtowania uwarunkowań wewnętrznych. Mogą one dotyczyć całej gminy, jak i jej

części. Mogą dotyczyć wszystkich aspektów funkcjonowania gminy, bądź jej poszczególnych elementów.

Właściwe zdiagnozowanie poszczególnych czynników pozwoli na osiągnięcie celów, którym służy analiza SWOT. Celem tym jest:

- unikanie zagrożeń,
- wykorzystywanie szans,
- wzmacnianie słabych stron,
- opieranie się na mocnych stronach.

Poniżej przedstawiono dwie tabele analizy SWOT. W jednej prezentowane są mocne i słabe strony Gminy, w drugiej zaś szanse i zagrożenia. Z uwagi na materię opracowywanego dokumentu z zakresu polityki społecznej zagadnienia ujęte w tabelach ograniczono do sfer mających wpływ na politykę społeczną.

Tabela 22. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • zapewniony dostęp do podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej i stomatologicznej; • duża liczba placówek oświatowych na poziomie podstawowym i gimnazjalnym działających na terenie Gminy; • dostęp do opieki przedszkolnej; • działalność Lubrańskiego Centrum Dziedzictwa Kulturowego, które wpływa na integrację i organizację czasu wolnego mieszkańców Gminy; • duża liczba placówek sportowych i klubów, które wpływają na rozwój sportowy dzieci, młodzieży oraz dorosłych; • oferta programów pomocowych dla potrzebujących mieszkańców Gminy; • systematyczna rozbudowa i modernizacja infrastruktury społecznej i technicznej na terenie Gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> • duży odsetek bezrobotnych wśród beneficjentów MGOPS; • rosnąca liczba osób dotkniętych ubóstwem; • występowanie barier architektonicznych utrudniających osobom niepełnosprawnym dostęp do podstawowych dóbr i usług; • występowanie zjawiska osamotnienia wśród osób starszych; • niekorzystne prognozy demograficzne; • ograniczona ilość i dostęp do środków zewnętrznych na sfinansowanie zadań z zakresu pomocy społecznej (zaostrenie kryteriów w pozyskiwaniu środków zewnętrznych).

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • utrzymanie się pozytywnych trendów dotyczących podnoszenia poziomu wykształcenia wśród mieszkańców; • dotacje z Unii Europejskiej przyznawane w ramach funduszy pomocowych; • utrzymanie się pozytywnych trendów dotyczących wzrost liczby urodzeń spowodowanych prorodziną polityką 	<ul style="list-style-type: none"> • starzenie się społeczeństwa; • ujemne saldo migracji; • konkurencja pomiędzy gminami i miastami w powiecie w zabieganiu o środki pomocowe oraz lokalizacje inwestycji; • rozwarstwianie się społeczeństwa, podział na biednych i bogatych;

<p>państwa;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyhamowanie negatywnych trendów dotyczących migracji; • efekty realizowanych w skali krajowej, wojewódzkiej i powiatowej programów w zakresie polityki społecznej, koordynacja tych działań. 	<ul style="list-style-type: none"> • wzrastająca migracja społeczeństwa Gminy do większych miejscowości; • bierność i pasywność osób objętych pomocą społeczną, nasilanie się postaw roszczeniowych.
---	--

Źródło: Opracowanie własne

Jak wynika z tabeli analizy SWOT, wiele zagrożeń dla rozwoju Gminy dotyczy szeroko rozumianej polityki społecznej. Zjawiska takie jak bezrobocie i ubóstwo z jednej strony są wynikiem określonych procesów społeczno-gospodarczych, z drugiej zaś same potrafią generować nowe problemy w postaci uzależnień czy przemocy w rodzinie. Ich rozwiązanie wymaga kompleksowego podejścia do zastanej rzeczywistości, ze szczególnym uwzględnieniem osób, które zagrożone są wykluczeniem społecznym. Jak pokazują dotychczasowe doświadczenia łatwo stać się beneficjentem systemu pomocy społecznej, o wiele trudniej jednak powrócić na drogę samodzielności i odpowiedzialności za byt własny i losy rodziny. Dlatego też, w proponowanych działaniach położono duży nacisk na profilaktykę, działania edukacyjne i terapeutyczne.

4. Prognoza zmian w zakresie objętym strategią

Prognoza zawiera informacje o potrzebach, problemach i zasobach danej społeczności lokalnej, które:

- wynikają z analizy danych opisujących stan społeczności lokalnej w ostatnich latach (z diagnozy sytuacji społecznej),
- uwzględniają tendencje rozwojowe właściwe dla danego kraju, regionu oraz owej społeczności,
- dotyczą okresu, w jakim będzie realizowana Strategia, czyli lat 2016-2026.

4.1. Prognoza demograficzna

PROGNOZA PRZYROSTU NATURALNEGO

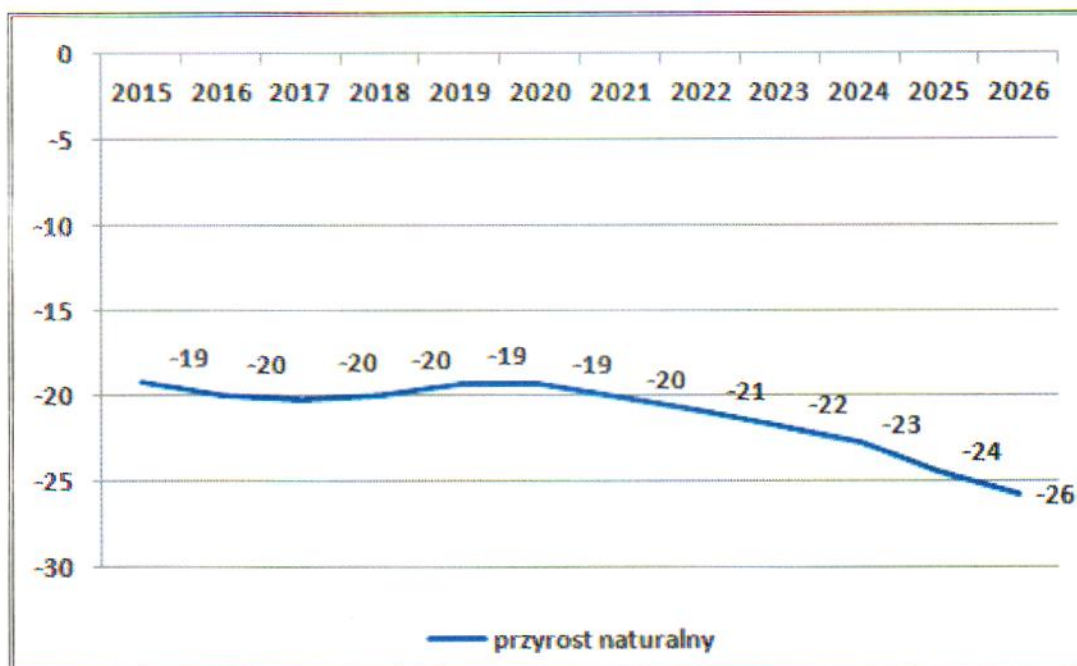
Na podstawie *Prognozy dla powiatu wrocławskiego na lata 2014-2050* opracowanej przez GUS prognozuje się, że w latach 2016-2020 liczba urodzeń żywych oraz liczba zgonów będzie charakteryzować się stagnacją. Natomiast przyrost naturalny na terenie Gminy Lubraniec będzie ujemny i malejący.

Tabela 23. Prognoza przyrostu naturalnego w Gminie Lubraniec do 2026 roku

Lata	urodzenia	zgony	przyrost naturalny
2015	89	108	-19
2016	89	109	-20
2017	89	109	-20
2018	89	109	-20
2019	89	109	-19
2020	89	108	-19
2021	89	109	-20
2022	87	108	-21
2023	86	108	-22
2024	85	108	-23
2025	84	108	-24
2026	82	108	-26

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Prognoza dla powiatu na lata 2014-2050 (opracowana w 2014 r.)

Wykres 5. Prognoza przyrostu naturalnego w Gminie Lubraniec do 2026 roku

Źródło: Opracowanie własne

PROGNOZA SALDA MIGRACJI

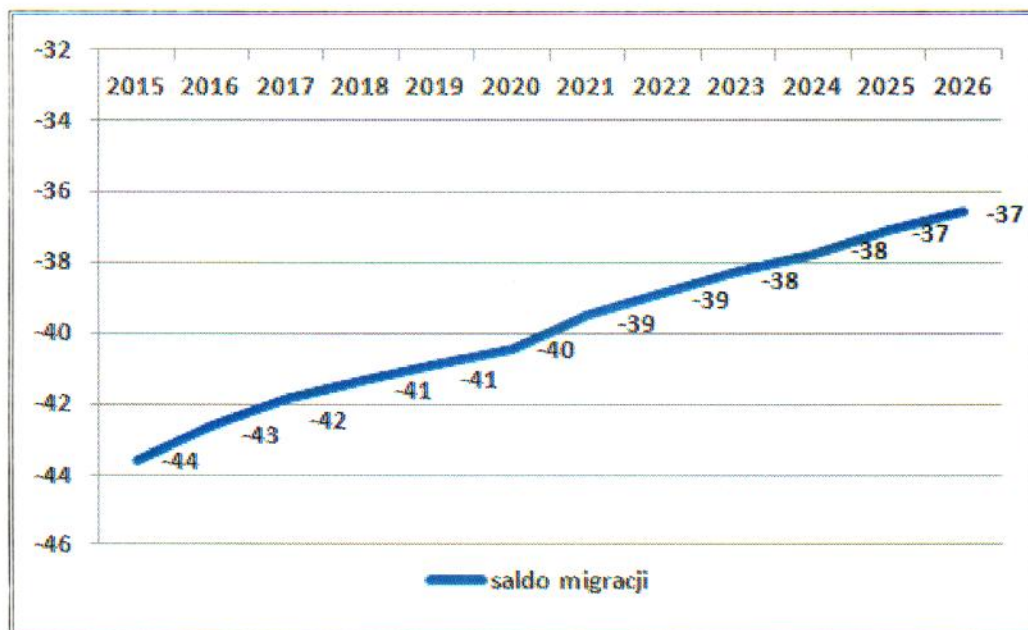
Zgodnie z prognozą do 2020 roku, saldo migracji będzie utrzymywać się poniżej zera. Jednakże prognozują się, że wartości będą nieznacznie maleć.

Tabela 24. Prognoza salda migracji dla Gminy Lubraniec do 2026 roku

Lata	napływ	odpływ	saldo migracji
2015	103	147	-44
2016	101	143	-43
2017	100	141	-42
2018	98	140	-41
2019	97	138	-41
2020	96	136	-40
2021	95	134	-39
2022	93	132	-39
2023	92	130	-38
2024	90	128	-38
2025	89	126	-37
2026	88	125	-37

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Prognoza dla powiatu oraz podregionów na lata 2014-2050 (opracowana w 2014 r.)

Wykres 6. Prognoza salda migracji w Gminie Lubraniec do 2026 roku

Źródło: Opracowanie własne

PROGNOZA LUDNOŚCI

Na podstawie prognozy salda migracji i przyrostu naturalnego przyjęto prognozę liczby mieszkańców Gminy Lubraniec w latach 2015-2026. Prognozuje się, że liczba ludności w kolejnych będzie maleć.

Tabela 25. Prognoza liczby ludności Gminy Lubraniec do 2026 roku

Lata	przyrost naturalny	saldo migracji	liczba mieszkańców
2015	-19	-44	9 710
2016	-20	-43	9 648
2017	-20	-42	9 586
2018	-20	-41	9 524
2019	-19	-41	9 464
2020	-19	-40	9 404
2021	-20	-39	9 345
2022	-21	-39	9 285
2023	-22	-38	9 225
2024	-23	-38	9 164
2025	-24	-37	9 103
2026	-26	-37	9 040

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Prognoza dla powiatu oraz podregionów na lata 2014-2050 (opracowana w 2014 r.)

PROGNOZA WIEKOWA MIESZKAŃCÓW

Struktura ludności według wieku będzie ulegać dynamicznym zmianom, praktycznie w całym prognozowanym okresie. Zmiany te są przede wszystkim konsekwencją demograficznego „falowania”, tj. pojawiania się na przemian wyżów i niżów demograficznych, których efekty nakładają się na siebie z różną siłą w różnych okresach, powodując bardziej widoczne zmiany w procesach dzietności i umieralności, natomiast w mniejszym stopniu oddziałują na tę strukturę zmiany w rozmiarach migracji zagranicznych definitywnych, czyli migracji na pobyt stały, a szczególnie emigracji.

Tabela 26. Prognoza struktury wiekowej mieszkańców Gminy Lubraniec do 2026 roku

Prognoza ludności wg wieku												
Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
0-4 lata	9 754	9 753	9 753	9 753	9 753	9 753	9 753	9 752	9 751	9 750	9 749	9 747
5-9 lat	421	418	423	437	436	437	436	436	434	433	431	431
10-14 lat	497	497	491	472	475	478	475	480	494	495	495	496
15-19 lat	446	459	457	470	465	459	459	454	436	439	442	439
20-24 lata	672	487	576	567	579	578	595	592	609	603	595	595
25-29 lat	708	701	700	702	699	706	699	707	697	711	711	730
30-34 lata	720	722	727	719	714	707	698	699	702	697	706	697
35-39 lat	707	712	703	694	735	661	701	709	699	696	689	681
40-44 lata	637	626	632	647	664	615	641	633	625	624	630	632
45-49 lat	673	674	674	669	663	663	653	659	673	668	663	666
50-54 lata	634	633	622	623	632	625	626	626	622	616	616	607
55-59 lat	677	701	704	711	708	729	729	716	718	727	720	721
50-54 lata	731	723	712	713	710	699	724	726	734	730	752	752
55-59 lat	680	671	674	676	678	658	650	641	641	639	630	651
70-74 lata	572	519	532	526	521	531	524	526	528	529	514	508
75-79 lat	294	352	338	338	340	339	309	316	313	309	315	311
80-84 lata	324	325	320	314	314	320	385	369	367	369	368	336
Powyżej 85	242	237	240	242	240	242	241	239	233	235	239	288

Prognoza ludności wg wieku												
Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Prognoza ludności wg ekonomicznych grup wieku												
Ludność w wieku przedprodukcyjnym	1 689	1 688	1 696	1 708	1 705	1 711	1 705	1 705	1 702	1 698	1 690	1 689
Ludność w wieku produkcyjnym	6 104	6 101	6 090	6 084	6 084	6 059	6 059	6 059	6 062	6 066	6 073	6 104
Ludność w wieku poprodukcyjnym	1 983	1 967	819	1 966	1 966	1 796	1 999	1 989	1 986	1 983	1 982	1 983

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Prognozy dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2014 – 2050 opracowanej przez GUS

Z analizy danych przedstawionych w powyższej tabeli wynika, że w latach 2016-2026 spadnie liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, co w dłuższej perspektywie wpłynie niekorzystnie na liczebność grupy w wieku produkcyjnym oraz utrzymanie na obecnym poziomie istniejących placówek szkolnych. Jednocześnie zmniejszy się również liczba ludności w wieku produkcyjnym na korzyść ludności w wieku poprodukcyjnym, co świadczy o starzeniu się społeczeństwa Gminy. Zmiany te będą powodowały zmniejszenie się podaży siły roboczej na lokalnym rynku pracy, wpłyną na system finansów publicznych – wzrosną koszty opieki zdrowotnej i opieki nad ludźmi starszymi oraz będą bodźcem do rozwoju aktywności zawodowej osób w wieku poprodukcyjnym.

PROGNOZA WYKSZTAŁCENIA MIESZKAŃCÓW

Wzrost poziomu wykształcenia jest jednym z czynników określających rozwój społeczeństwa. W ciągu dziewięciu lat dzielących spisy powszechne obserwuje się dynamiczne zmiany, które wpłynęły w sposób znaczący na zmianę struktury ludności według poziomu wykształcenia.

Zachowanie trendów dążenia społeczeństwa do podwyższania i uzupełniania wykształcenia pozwala sądzić, że dane dotyczące poziomu wykształcenia z roku na rok będą ulegały poprawie. Zjawisko będzie dotyczyło przede wszystkim osób z wykształceniem średnim, które będą dążyły do uzyskania tytułu licencjata, inżyniera lub magistra, w marginalny sposób osób starszych z wykształceniem podstawowym.

4.2. Prognoza zmian

W rezultacie podjętych działań ujętych w „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Lubraniec na lata 2016-2026” przewiduje się wzrost zaufania mieszkańców do instytucji pomocowych, wzrost aktywności społeczno-gospodarczej mieszkańców oraz zmniejszenia zasięgu występujących na jego terenie problemów społecznych, które zostały szczegółowo scharakteryzowane w rozdziale 3.2. niniejszej Strategii.

Tabela 27. Prognoza zmian problemów społecznych na terenie Lubrańca w wyniku realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

Problem społeczny	Prognoza zmian
Bezrobocie	<ul style="list-style-type: none"> • spadek liczby osób bezrobotnych, • wzrost liczby miejsc pracy w wyniku powstawania nowych podmiotów gospodarczych, • poprawa dostępu usług świadczonych przez PUP, • aktywizacja osób bezrobotnych zagrożonych wykluczeniem społecznym, • zwiększenie szans osób bezrobotnych na znalezienie zatrudnienia poprzez odpowiednie dostosowanie ich kwalifikacji do wymagań rynku pracy, • wzmocnienie kompetencji i potencjału osób, które ubiegają się o zatrudnienie,
Niepelnosprawność	<ul style="list-style-type: none"> • poprawa jakości i dostępności opieki zdrowotnej i usług rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych, • powstawanie organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych, • podniesienie jakości życia osób niepełnosprawnych poprzez likwidację barier architektonicznych i psychologicznych w miejscach publicznych, • wzrost zaangażowania osób niepełnosprawnych w życie społeczne i zawodowe, • zwiększenie zatrudnienia osób z niepełnosprawnością, • zwiększenie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
Ubóstwo	<ul style="list-style-type: none"> • poprawa warunków życia mieszkańców Gminy, • zapewnienie odpowiednich warunków bytowych osobom i rodzinom potrzebującym, • zwiększenia dostępu do rynku pracy,
Przemoc w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> • zmniejszenia zjawiska przemocy w rodzinie poprzez budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, • zwiększenie dostępności do specjalistycznej pomocy psychologicznej dla rodzin dotkniętych przemocą, • ochrona ofiar przemocy, • prowadzenie specjalistycznych terapii dla sprawców przemocy, • rozwój społecznej świadomości na temat zjawiska przemocy w rodzinie.
Przestępczość	<ul style="list-style-type: none"> • zmniejszenie liczby przestępstw na terenie Gminy, • eliminowanie aktów wandalizmu i chuligaństwa poprzez odpowiednie zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, • zapewnienie bezpieczeństwa w szkołach i w ich otoczeniu, • ochrona ofiar przestępstw, • zwiększenie aktywności służb publicznych w przeciwdziałaniu przestępczości.
Osoby starsze	<ul style="list-style-type: none"> • poprawa jakości i dostępności opieki zdrowotnej dla osób starszych, • wzrost aktywności osób starszych poprzez zapewnienie im dostępu do rekreacji, kultury i wypoczynku, • rozwój wolontariatu na rzecz pomocy seniorom.

Źródło: Opracowanie własne

Prognozowane zmiany zostaną osiągnięte poprzez współpracę wszystkich osób, stowarzyszeń oraz instytucji i organizacji pozarządowych działających dla dobra mieszkańców Gminy w zakresie pomocy społecznej.

W ramach tej współpracy realizowane będą liczne programy pomocowe skierowane do konkretnych grup dotkniętych problemami społecznymi.

5. Cele strategiczne projektowanych zmian

Przeprowadzona diagnoza społeczna w zakresie problemów społecznych, a także prognoza zmian w zakresie objętym strategią, pozwoliły na określenie **celu głównego** niniejszej Strategii, którym jest:

**„ZAPEWNIENIE MIESZKAŃCOM GMINY LUBRANIEC JAK NAJLEPSZYCH WARUNKÓW ŻYCIA ORAZ
AKTYWIZACJA SPOŁECZNA I GOSPODARCZA GMINY”**

Tak sformułowany cel główny obejmuje wszystkie obszary problemowe niniejszej Strategii i adresowany jest do wszystkich obecnych jak i potencjalnych mieszkańców Gminy Lubraniec, których warunki i poziom życia odbiegają od przeciętnego.

W oparciu o dokonaną analizę SWOT, dotychczasowe doświadczenia pracowników MGOPS w Lubrańcu oraz rzeczywiste potrzeby społeczne, wytypowano następujące **priorytetowe** obszary wsparcia:

- I. Osoby bezrobotne,
- II. Osoby niepełnosprawne,
- III. Osoby uzależnione od alkoholu i narkotyków,
- IV. Osoby dotknięte przemocą w rodzinie,
- V. Rodzina.

Dla każdego z ww. obszarów wyznaczono cele strategiczne, które ułatwią realizację celu głównego.

Cel strategiczny 1. Przeciwdziałanie skutkom bezrobocia na terenie Gminy Lubraniec.

Cel strategiczny 2. Poprawa warunków społecznego funkcjonowania niepełnosprawnych w społeczności lokalnej.

Cel strategiczny 3. Przeciwdziałanie zjawisku uzależnienia od alkoholu i innych uzależnień oraz łagodzenie ich skutków.

Cel strategiczny 4. Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie i łagodzenie jego skutków.

Cel strategiczny 5. Wspieranie prawidłowego funkcjonowania rodzin z terenu Gminy Lubraniec.

6. Kierunki niezbędnych działań

Aby móc skutecznie realizować Strategię, konieczne jest wskazanie niezbędnych działań w ramach zdefiniowanych celów strategicznych. Działania te zostały zapisane w postaci celów operacyjnych.

Tabela 28. Kierunki niezbędnych działań

Cel strategiczny	Cele operacyjne – kierunki niezbędnych działań
<u>Cel strategiczny 1.</u> Przeciwdziałanie skutkom bezrobocia na terenie Gminy Lubraniec	1.1. Organizowanie wspólnie z PUP, lokalnymi przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi projektów na rzecz przeciwdziałania bezrobociu i aktywizacji zawodowej bezrobotnych mieszkańców Gminy. 1.2. Organizowanie prac interwencyjnych, robót publicznych i prac społecznie użytecznych. 1.3. Wspieranie działań informacyjnych i konsultacyjnych na terenie Gminy dla bezrobotnych poszukujących pracy.
<u>Cel strategiczny 2.</u> Poprawa warunków społecznego funkcjonowania niepełnosprawnych w społeczności lokalnej	2.1. Zapewnienie wsparcia psychologicznego i społecznego osobom niepełnosprawnym, w tym z zaburzeniami psychicznymi. 2.2. Likwidacja barier architektonicznych. 2.3. Aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnością. 2.4. Udzielenie wsparcia finansowego rodzinom z niepełnosprawną osobą. 2.5. Zapewnienie dostępu do rehabilitacji. 2.6. Zapewnienie aktywnego udziału osobom niepełnosprawnym w życiu kulturalno-społecznym Gminy.
<u>Cel strategiczny 3.</u> Przeciwdziałanie zjawisku uzależnienia od alkoholu i innych uzależnień oraz łagodzenie ich skutków	3.1. Zapewnienie dzieciom ochrony przed skutkami alkoholizmu rodziców. 3.2. Prowadzenie działań profilaktycznych z zakresu uzależnienia od alkoholu i narkotyków. 3.3. Zapewnienie dostępu do specjalistycznej pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków. 3.4. Prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz rodzin, w których istnieje problem alkoholizmu lub narkomanii. 3.5. Wspieranie działalności instytucji i stowarzyszeń prowadzonej w zakresie rozwiązywania problemu alkoholizmu i narkomanii.
<u>Cel strategiczny 4.</u> Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie i łagodzenie jego skutków	4.1. Wsparcie psychologiczne, prawne i socjalne osób dotkniętych przemocą w rodzinie. 4.2. Wzmocnienie współpracy służb publicznych ze społecznością lokalną w zakresie wykrywania i zwalczania zjawiska przemocy w rodzinie. 4.3. Podejmowanie odpowiednich działań wobec sprawców

Cel strategiczny	Cele operacyjne – kierunki niezbędnych działań
	przemocy w rodzinie. 4.4. Prowadzenie kampanii informacyjnych na temat przemocy w rodzinie.
Cel strategiczny 5. Wspieranie prawidłowego funkcjonowania rodzin z terenu Gminy Lubraniec	5.1. Zapewnienie odpowiedniego systemu wsparcia dla rodzin, w tym głównie z dysfunkcjami. 5.2. Zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do życia i rozwoju. 5.3. Pomoc w zapewnieniu integracji członków rodzin z terenu Gminy, 5.4. Rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny.

7. Sposób realizacji strategii oraz jej ramy finansowe

Sposób realizacji Strategii

Realizacja postanowień Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest obowiązkiem władz Gminy, a więc Burmistrza Gminy i Miasta Lubraniec. Dysponuje on niezbędnym w tym celu aparatem wykonawczym. We wprowadzaniu w życie poszczególnych celów czynnie uczestniczyć będą wszystkie podmioty realizujące zadania Gminy w zakresie pomocy społecznej, natomiast Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubrańcu będzie koordynatorem realizacji celów wskazanych w Strategii.

Ponadto, w realizacji Strategii można oczekiwać wsparcia i pomocy niżej wymienionych instytucji:

- Powiatowego Centrum Pomoc Rodzinie;
- Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności przy PCPR;
- Powiatowego Urzędu Pracy;
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Policyjnego Punktu Dyżurnego w Lubrańcu;
- Komisariatu Policji w Brześciu Kujawskim;
- placówek oświatowych, kulturalnych i sportowych z terenu Gminy;
- organizacji społecznych i innych instytucji i placówek.

Niniejsza Strategia będzie również wdrażana poprzez realizację programów i projektów realizowanych przez ww. podmioty i instytucje współdziałające na poziomie Gminy. Do najważniejszych programów i narzędzi służących wdrożeniu Strategii należy zaliczyć:

- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,

- programy i projekty związane z przeciwdziałaniem bezrobociu i aktywizacją zawodową mieszkańców, współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Działania określone w niniejszej Strategii mogą być realizowane na różnych poziomach - począwszy od samodzielnej realizacji działania przez MGOPS lub inne podmioty, poprzez współpracę partnerską, aż po zlecenie realizacji zadań publicznych podmiotom zewnętrznym w trybie określonym przepisami prawa.

Programy i projekty muszą być zbieżne z założeniami Strategii oraz tak zaplanowane, aby wpisywały się w strukturę celu głównego Strategii lub celów szczegółowych, zaś efekty realizacji programu lub projektu wpływały na osiągnięcie celu głównego Strategii.

Ramy finansowe Strategii

Jednym z warunków realizacji celów zawartych w każdej strategii jest jej finansowanie. Zakłada się, że ramy finansowe „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminy Lubraniec”, obejmują lata 2016-2026, gdyż w tym okresie będą realizowane w sposób ciągły zdefiniowane cele strategiczne i operacyjne.

Przewiduje się, że realizacja proponowanych celów i działań nastąpi przy wykorzystaniu następujących źródeł finansowania:

- środki własne pochodzące z budżetu gminy finansowane z jej dochodów;
- środki przekazane gminie z budżetu państwa (dotacje);
- środki funduszu krajowego (PFRON);
- projekty systemowe i konkursowe w ramach środków rządowych, ministerialnych oraz Unii Europejskiej;
- środki pochodzące z funduszy pomocowych Unii Europejskiej (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny).

8. Monitoring i wskaźniki pomiaru stopnia realizacji strategii

Realizacja Strategii będzie monitorowana w oparciu o założone wskaźniki monitoringu, w tym:

1. w obszarze ludności:
 - przyrost naturalny;
 - saldo migracji;
 - liczba klientów pomocy społecznej;
 - powody korzystania z pomocy;
 - formy udzielanej pomocy.

2. w obszarze rynku pracy:
 - o liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych.
3. w obszarze edukacji:
 - o liczba dzieci w szkołach i przedszkolach;
 - o liczba ludności z podziałem na wykształcenie;
 - o liczba programów i projektów przyjętych do realizacji;
 - o ilość środków finansowych przeznaczonych na poszczególne działania zaplanowane w strategii.

Dane do pomiaru wskaźników pozyskiwane będą z :

- danych statystycznych GUS,
- Urzędu Miejskiego w Lubrańcu,
- placówek oświatowych z terenu Gminy,
- Komendy Powiatowej Policji we Włocławku,
- Powiatowego Urzędu Pracy,
- ze sprawozdań MGOPS, sprawozdań z realizacji programów i projektów.

Monitorowanie umożliwi:

- bieżącą ocenę realizacji programów i zadań oraz osiągnięcie celów,
- prognozowanie ewentualnych zmian warunków realizacji,
- dokonanie bieżących korekt i poprawek,
- podjęcie działań zabezpieczających i naprawczych,
- informowanie społeczności lokalnej o uzyskanych wynikach.

Wskaźnikiem realizacji celów strategicznych będzie nie tylko zmniejszająca się liczba świadczeniobiorców oraz zmniejszanie się strumienia środków na bezpośrednie wsparcie najbardziej potrzebujących, ale przede wszystkim poziom zadowolenia mieszkańców Gminy oraz jakość życia na terenie Gminy Lubraniec. Jakość życia na terenie Gminy będzie z kolei weryfikowana na podstawie mierników zawartych w Tabeli 29.

Tabela 29. Wskaźniki realizacji działań

Cel strategiczny	Cele operacyjne – kierunki niezbędnych działań	Wskaźnik realizacji działania
<p><u>Cel strategiczny 1.</u> Przeciwdziałanie skutkom bezrobocia na terenie Gminy Lubraniec</p>	<p>1.1. Organizowanie wspólnie z PUP, lokalnymi przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi projektów na rzecz przeciwdziałania bezrobociu i aktywizacji zawodowej bezrobotnych mieszkańców Gminy.</p> <p>1.2. Organizowanie prac interwencyjnych, robót publicznych i prac społecznie użytecznych.</p> <p>1.3. Wspieranie działań informacyjnych i konsultacyjnych na terenie Gminy dla bezrobotnych poszukujących pracy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób bezrobotnych, które znalazły zatrudnienie, - liczba osób bezrobotnych, którym udzielono wsparcia w znalezieniu pracy - liczba osób bezrobotnych zatrudnionych w ramach prac interwencyjnych i robót publicznych - liczba osób bezrobotnych, które znalazły zatrudnienie, - liczba osób bezrobotnych, którym udzielono wsparcia w znalezieniu pracy
<p><u>Cel strategiczny 2.</u> Poprawa warunków społecznego funkcjonowania niepełnosprawnych w społeczności lokalnej</p>	<p>2.1. Zapewnienie wsparcia psychologicznego i społecznego osobom niepełnosprawnym, w tym z zaburzeniami psychicznymi.</p> <p>2.2. Udzielenie wsparcia finansowego rodzinom z niepełnosprawną osobą.</p> <p>2.3. Likwidacja barier architektonicznych.</p> <p>2.4. Aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnością.</p> <p>2.5. Zapewnienie dostępu do rehabilitacji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób niepełnosprawnych, którym udzielono wsparcia psychologicznego i społecznego, - liczba osób z zaburzeniami psychicznymi, którym udzielono wsparcia psychologicznego i społecznego, - liczba udzielonych porad psychologicznych - liczba rodzin z osobą niepełnosprawną, którym udzielono wsparcia finansowego, - liczba osób niepełnosprawnych, którym udzielono wsparcia finansowego, - wysokość udzielonego wsparcia finansowego - liczba obiektów, w których zniesiono bariery architektoniczne - liczba osób niepełnosprawnych uczestniczących w szkoleniach, - liczba osób niepełnosprawnych, które uzyskały zatrudnienie w wyniku odbytych szkoleń - liczba bezpłatnych ofert w zakresie dostępu do rehabilitacji, skierowanych do osób niepełnosprawnych, - liczba płatnych ofert w zakresie dostępu do rehabilitacji, skierowanych do osób niepełnosprawnych dostępnych na

Cel strategiczny	Cele operacyjne – kierunki niezbędnych działań	Wskaźnik realizacji działania
	<p>– terenie Gminy,</p> <p>– liczba godzin zajęć skierowanych do osób niepełnosprawnych w przedszkolach, szkołach i Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej</p> <p>– liczba osób niepełnosprawnych biorących udział w imprezach kulturalnych na terenie Gminy,</p> <p>– liczba imprez kulturalnych, w których udział mogą brać osoby niepełnosprawne</p> <p>– liczba dzieci, którym udzielono pomocy z powodu alkoholizmu rodziców</p> <p>– liczba przeprowadzonych działań profilaktycznych z zakresu uzależnień,</p> <p>– liczba publikacji, materiałów informacyjnych,</p> <p>– liczba uczestników przeprowadzonych działań profilaktycznych</p> <p>– liczba udzielonych porad,</p> <p>– liczba osób uzależnionych, które skorzystały ze specjalistycznej pomocy terapeutycznej,</p> <p>– liczba rodzin, w których istnieje problem uzależnienia jednego z członków rodziny, które skorzystały ze specjalistycznej pomocy terapeutycznej</p> <p>– liczba osób uzależnionych, które skorzystały ze specjalistycznej pomocy punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych</p> <p>– liczba instytucji i stowarzyszeń prowadzących działalność w zakresie rozwiązywania problemu alkoholizmu i narkomanii,</p> <p>– liczba wspólnie zrealizowanych przedsięwzięć w zakresie zwalczania alkoholizmu i narkomanii,</p> <p>– wartość udzielonego wsparcia finansowego</p> <p>– liczba udzielonych porad prawnych,</p>	
<p><u>Cel strategiczny 3.</u> Przeciwdziałanie zjawisku uzależnienia od alkoholu i innych uzależnień oraz łagodzenie ich skutków</p>	<p>2.6. Zapewnienie aktywnego udziału osobom niepełnosprawnym w życiu kulturalno-sportowym Gminy.</p> <p>3.1. Zapewnienie dzieciom ochrony przed skutkami alkoholizmu rodziców.</p> <p>3.2. Prowadzenie działań profilaktycznych z zakresu uzależnienia od alkoholu i narkotyków.</p> <p>3.3. Zapewnienie dostępu do specjalistycznej pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.</p> <p>3.4. Prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz rodzin, w których istnieje problem alkoholizmu lub narkomanii.</p> <p>3.5. Wspieranie działalności instytucji i stowarzyszeń prowadzonej w zakresie rozwiązywania problemu alkoholizmu i narkomanii.</p>	
<p><u>Cel strategiczny 4.</u></p>	<p>4.1. Wsparcie psychologiczne, prawne i socjalne osób</p>	

Cel strategiczny	Cele operacyjne – kierunki niezbędnych działań	Wskaźnik realizacji działania
Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie i łagodzenie jego skutków	dotkniętych przemocą w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> - liczba udzielonych porad psychologicznych i socjalnych, - liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, które skorzystały ze wsparcia
Cel strategiczny 5. Wspieranie prawidłowego funkcjonowania rodzin z terenu Gminy Lubraniec	4.2. Wzmocnienie współpracy służb publicznych ze społecznością lokalną w zakresie wykrywania i zwalczania zjawiska przemocy w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> - liczba interwencji policyjnych z powodu przemocy w rodzinie, - liczba założonych „Niebieskich Kart”
	4.3. Podejmowanie odpowiednich działań wobec sprawców przemocy w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> - liczba sprawców przemocy w rodzinie skierowanych na leczenie
	4.4. Prowadzenie kampanii informacyjnych na temat przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - liczba kampanii informacyjnych przeprowadzonych na terenie Gminy Lubraniec, - liczba odbiorców kampanii
	5.1. Zapewnienie odpowiedniego systemu wsparcia dla rodzin, w tym głównie z dysfunkcjami.	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin korzystających ze wsparcia GOPS, - liczba utworzonych grup wsparcia dla rodzin z dziećmi sprawującymi problemy wychowawcze
	5.2. Zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do życia i rozwoju.	<ul style="list-style-type: none"> - liczba dzieci i młodzieży objętych programem dożywiania, - liczba dzieci młodzieży korzystających z wypoczynku , - liczba organizowanych zajęć w ramach świetlic socjoterapeutycznych, - liczba dzieci i młodzieży objętych pomocą GOPS.
	5.3. Pomoc w zapewnieniu integracji członków rodzin z terenu Gminy.	<ul style="list-style-type: none"> - liczba spotkań z psychoterapeutą zorganizowanych dla rodziców i dzieci sprawujących problemy wychowawcze, - liczba rodzin objętych wsparciem w zakresie wzmocnienia integracji jej członków.
	5.4. Rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny.	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin, w których zatrudniono asystenta rodziny, - liczba zorganizowanych warsztatów z zakresu właściwego realizowania funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

9. Spis tabel

Tabela 1. Liczebność Gminy Lubraniec z podziałem na płeć	8
Tabela 2. Wartość wskaźnika feminizacji na terenie Gminy Lubraniec w latach 2009-2014.....	9
Tabela 3. Struktura wiekowa mieszkańców Gminie Lubraniec w 2014 r.	9
Tabela 4. Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym oraz poprodukcyjnym	10
Tabela 5. Przyrost naturalny.....	13
Tabela 6. Podmioty gospodarcze działające na terenie Gminy Lubraniec w latach 2009-2014.....	14
Tabela 7. Zasoby mieszkaniowe na terenie Gminy Lubraniec.....	16
Tabela 8. Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne	17
Tabela 9. Liczba uczniów w poszczególnych typach szkół w latach 2009-2014	18
Tabela 10. Współczynnik skolaryzacji brutto dla szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego	18
Tabela 11. Pomoc społeczna na terenie Gminy Lubraniec – zadania własne Gminy (stan na dzień 31.12.2014 r.)	20
Tabela 12. Liczba beneficjentów pomocy społecznej oferowanej przez MGOPS w Lubrańcu	22
Tabela 13. Struktura bezrobocia na terenie Gminy Lubraniec w latach 2009-2014	27
Tabela 14. Bezrobotni na terenie Gminy Lubraniec według kategoryzacji wiekowych w latach 2009-2014	27
Tabela 15. Bezrobotni na terenie Gminy Lubraniec według długości pozostawania bez pracy w latach 2009-2014.....	27
Tabela 16. Bezrobotni na terenie Gminy Lubraniec według wykształcenia w latach 2009-2014	28
Tabela 17. Liczba osób objętych pomocą MGOPS w Lubrańcu z powodu niepełnosprawności	29
Tabela 18. Liczba osób dotkniętych alkoholizmem korzystających z pomocy MGOPS w Lubrańcu ..	30
Tabela 19. Liczba osób objętych pomocą MGOPS w Lubraniec, które spełniły kryterium do uzyskania pomocy	31
Tabela 20. Liczba osób bezdomnych na terenie Gminy Lubraniec	32
Tabela 21. Osoby starsze na terenie Gminy Lubraniec na koniec 2014 r.	34
Tabela 22. Analiza SWOT	37
Tabela 23. Prognoza przyrostu naturalnego w Gminie Lubraniec do 2026 roku	39
Tabela 24. Prognoza salda migracji dla Gminy Lubraniec do 2026 roku.....	40
Tabela 25. Prognoza liczby ludności Gminy Lubraniec do 2026 roku	41
Tabela 26. Prognoza struktury wiekowej mieszkańców Gminy Lubraniec do 2026 roku	42
Tabela 27. Prognoza zmian problemów społecznych na terenie Lubrańca w wyniku realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych	45
Tabela 28. Kierunki niezbędnych działań	47
Tabela 29. Wskaźniki realizacji działań	51

10. Spis wykresów

Wykres 1. Struktura ludności Gminy Lubraniec według płci	9
Wykres 2. Migracje w Gminie Lubraniec	12
Wykres 3. Urodzenia żywe i zgony na terenie Gminy Lubraniec w latach 2008-2014	13
Wykres 4. Struktura działalności gospodarczej na terenie Gminy Lubraniec w 2014 r. wg sekcji PKD 2007	15
Wykres 5. Prognoza przyrostu naturalnego w Gminie Lubraniec do 2026 roku	39
Wykres 6. Prognoza salda migracji w Gminie Lubraniec do 2026 roku	40

11. Spis rysunków

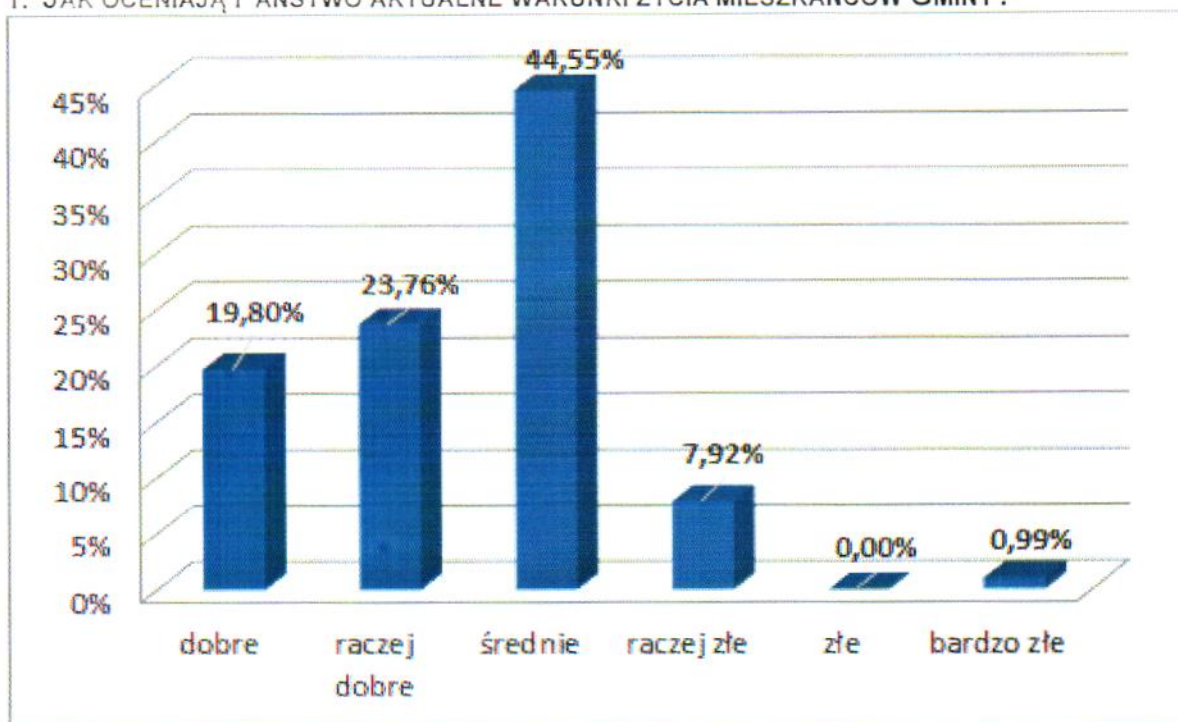
Rysunek 1. Gmina Lubraniec w powiecie wrocławskim i na tle województwa kujawsko-pomorskiego ..	7
--	---

Rysunek 2. Mapa Gminy Lubraniec 7

12. Załączniki

Załącznik 1. WYNIKI BADANIA ANKIETOWEGO (OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE ANKIET)

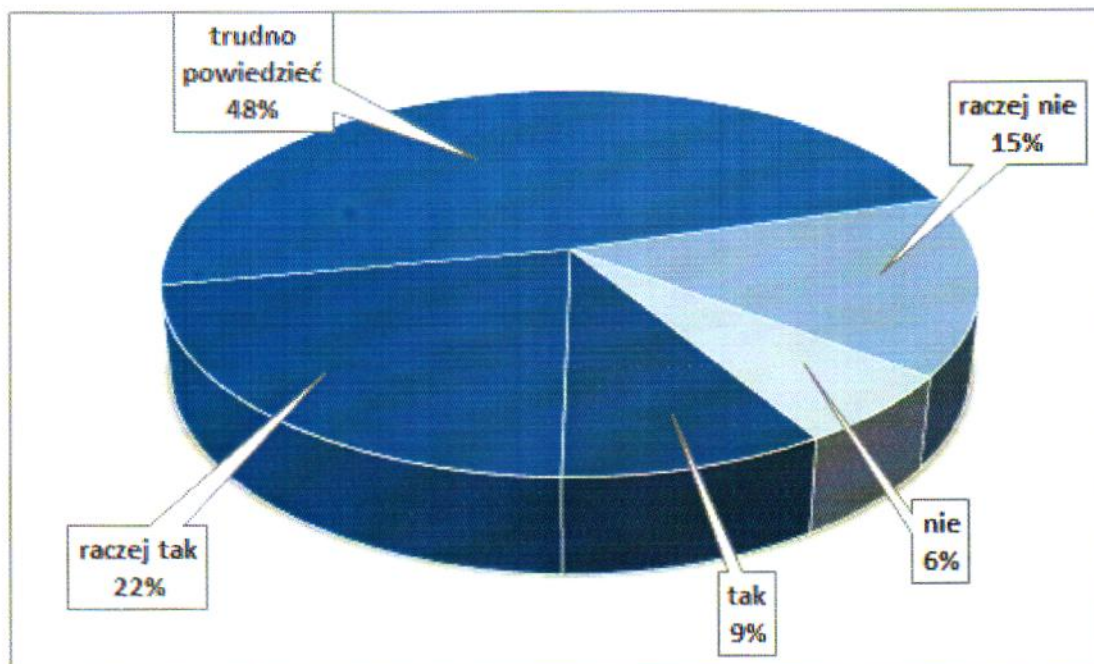
1. JAK OCENIAJĄ PAŃSTWO AKTUALNE WARUNKI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW GMINY?

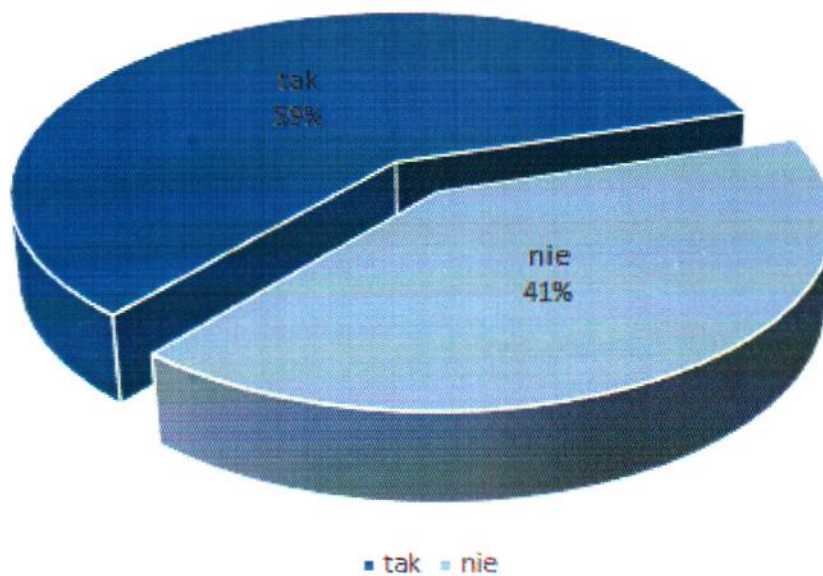
2. Z JAKIMI PROBLEMAMI SPOŁECZNYMI SPOTYKAJĄ SIĘ OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE?

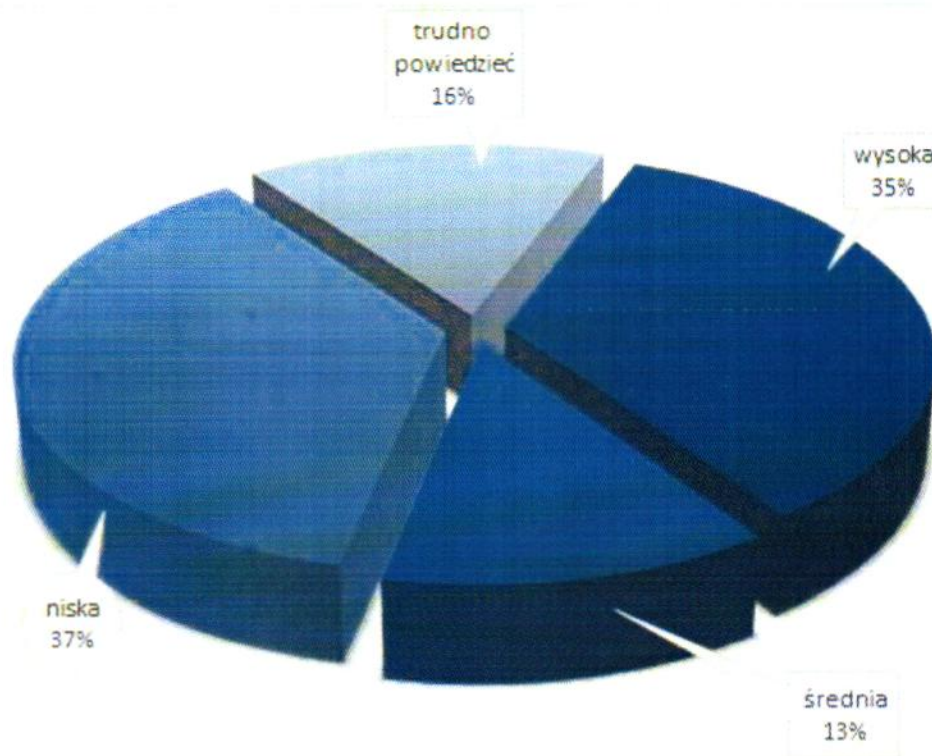
3. CZY OFERTA POMOCY DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH (NP. DOSTĘP DO PLACÓWEK REHABILITACYJNYCH) JEST WYSTARCZAJĄCA ?

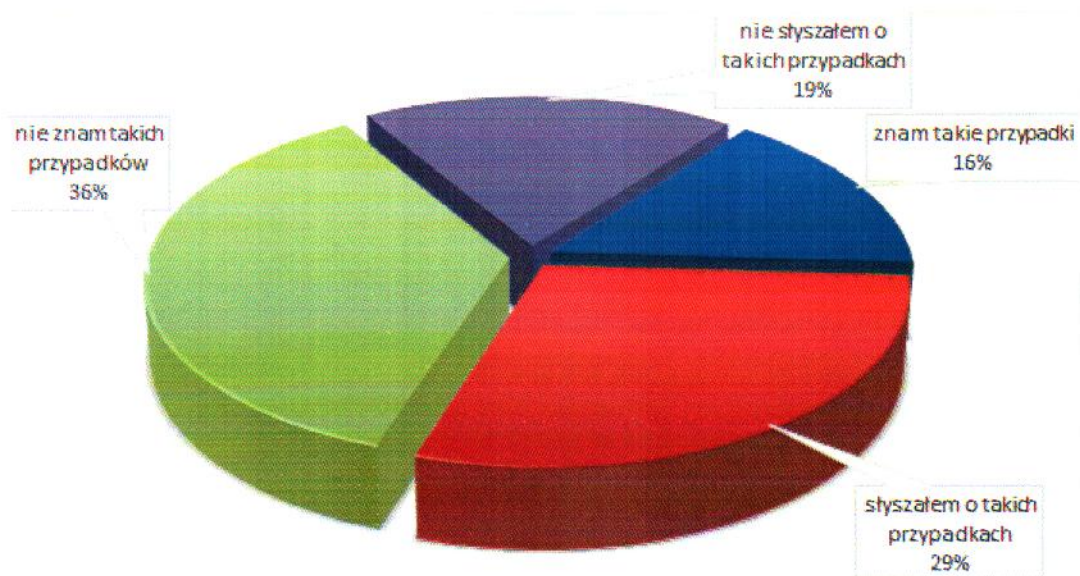
4. CZY DOSTĘP DO PLACÓWEK OPIEKI ZDROWOTNEJ NA TERENIE GMINY JEST WYSTARCZAJĄCY ?

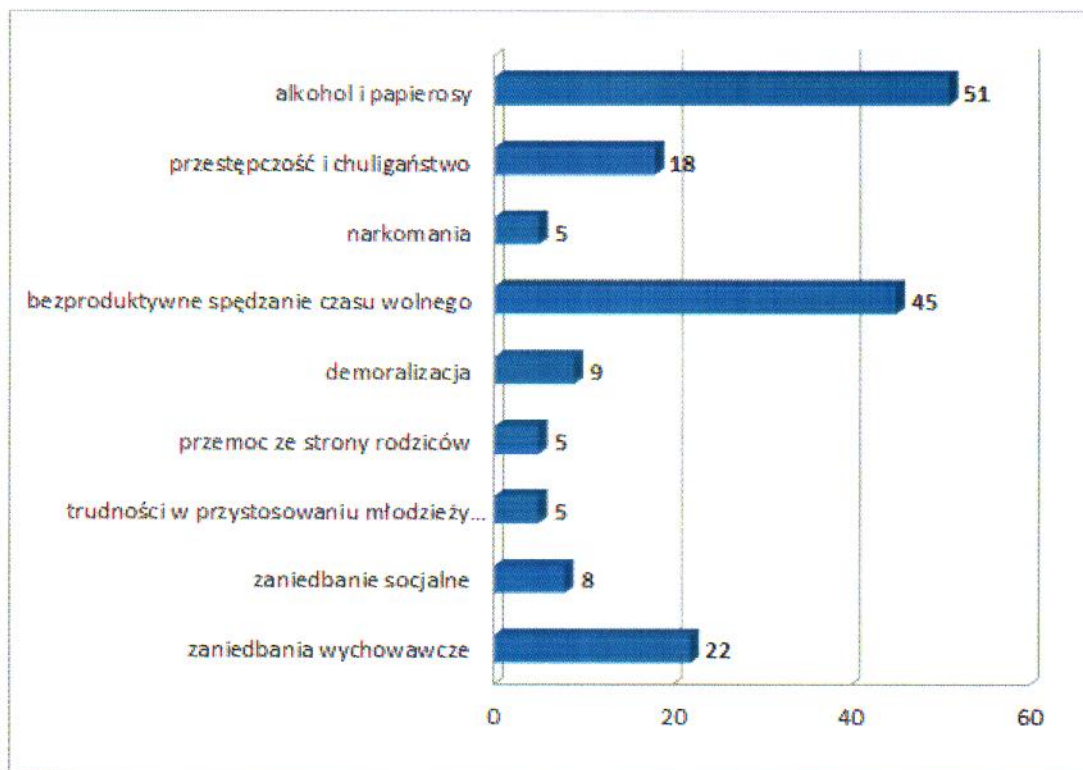
5. JAKA JEST SKALA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ NA TERENIE GMINY ?

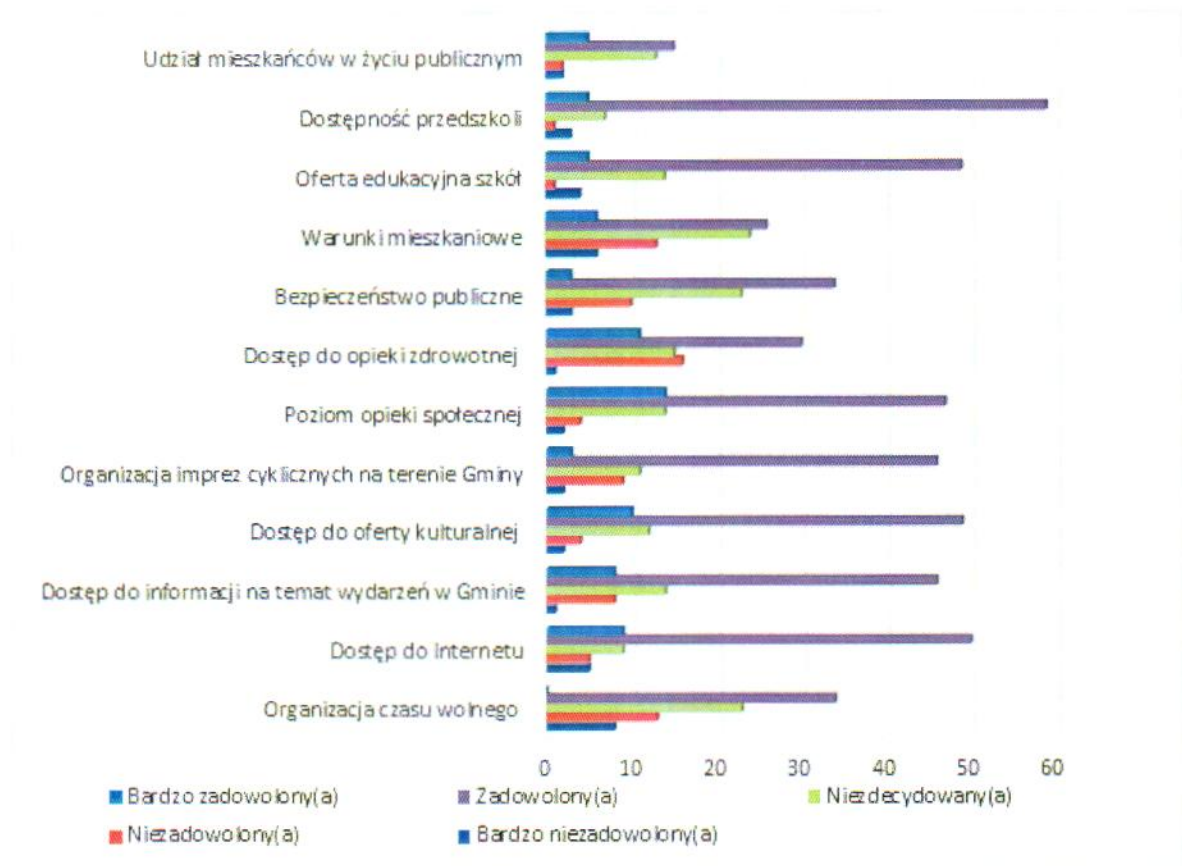
6. CZY NA TERENIE GMINY WYSTĘPUJE ZJAWISKO PRZEMOCY DOMOWEJ ?

7. JAKIE NEGATYWNE ZJAWISKA ODNOŚĄCE SIĘ DO DZIECI I MŁODZIEŻY DOSTRZEGACIE PAŃSTWO NAJCZĘŚCIEJ ?

8. W JAKIM STOPNIU JEST PAN(I) ZADOWOLONY Z NASTĘPUJĄCYCH WARUNKÓW ŻYCIA W GMINIE ?

9. CO PAŃSTWA ZDANIEM NALEŻY ZROBIĆ, ABY PRZECIWDZIAŁAĆ NEGATYWNYM ZJAWISKOM NA TERENIE GMINY W NASTĘPUJĄCYCH OBSZARACH:

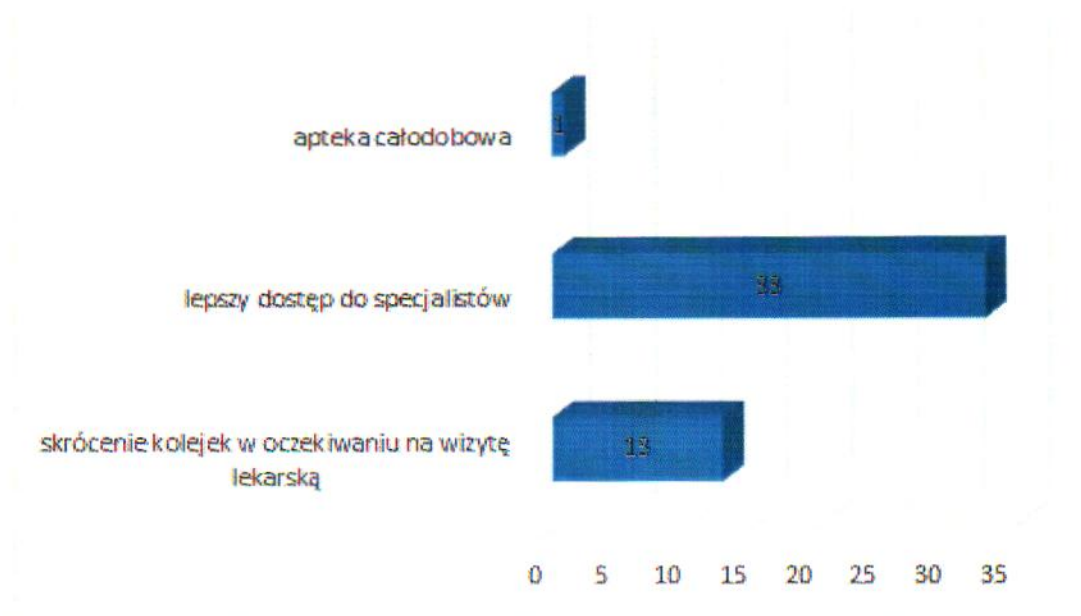
A) DZIAŁANIA W ZAKRESIE WSPIERANIA UBOGICH

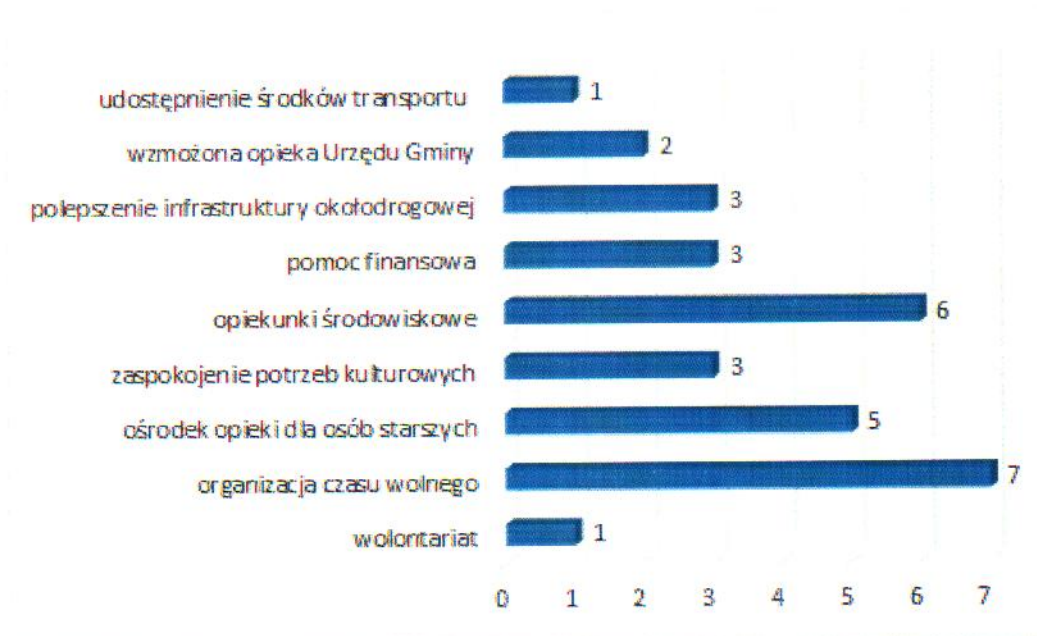
B) DZIAŁANIA W ZAKRESIE POPRAWY SYTUACJI NIEPEŁNOSPRAWNYCH

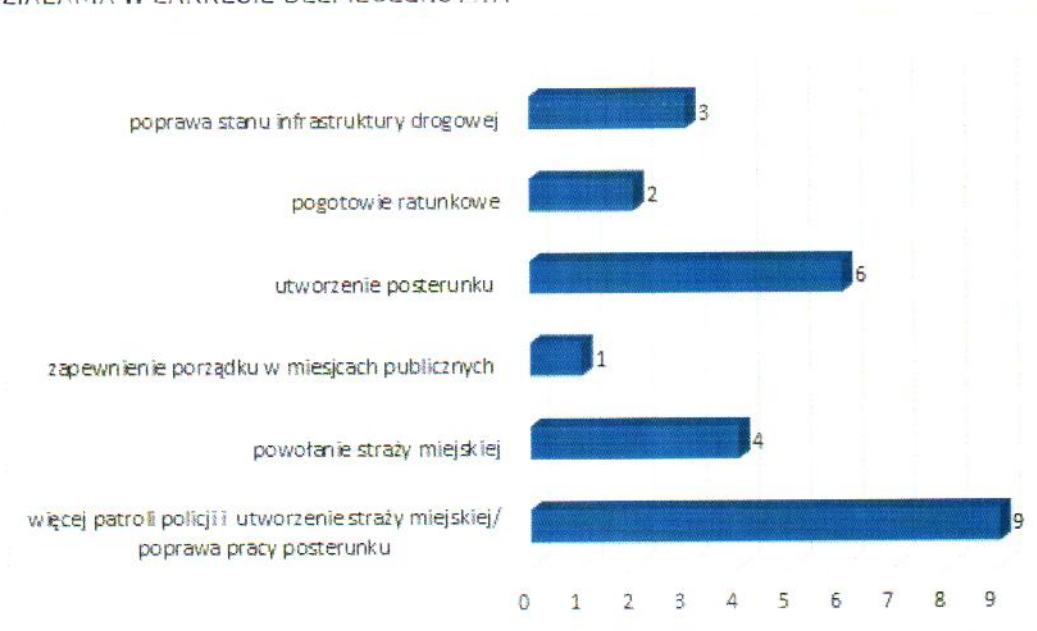
C) DZIAŁANIA W ZAKRESIE POPRAWY DOSTĘPU DO SŁUŻBY ZDROWIA

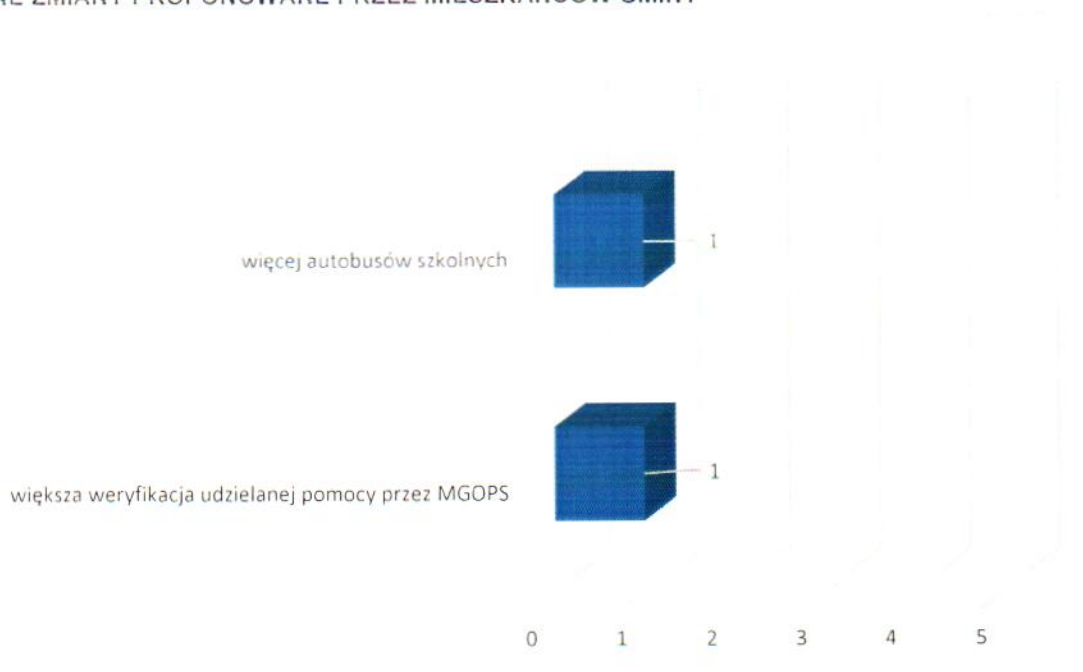
D) DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB STARSZYCH

E) DZIAŁANIA W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA

F) INNE ZMIANY PROPONOWANE PRZEZ MIESZKAŃCÓW GMINY

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Lubrańcu
Piotr Stawianowski
Piotr Stawianowski